

СТАНОВИЩЕ

Изх. № 362/01.06.2018

от доц. д-р Емил Иванов Манов, дм,

Кардиологично отделение към Клиника по пропедевтика на вътрешните болести "Проф. д-р Ст. Киркович" – УМБАЛ "Александровска",
Медицински Университет – София

Относно: дисертационен труд на тема: „Внезапна сърдечна смърт: епидемиология и клинико-морфологична характеристика“

за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Кардиология“ (код 03.01.47) на д-р **Борис Стефанов Славчев**, направено в съответствие със саповед РД 38-241 от 23.04.2018 на Ректора на Софийски Университет „Св. Климент Охридски“.

Дисертацията е написана на 112 стандартни печатни страници, онагледена със 77 таблици и 14 фигури. Библиографията съдържа 153 заглавия, от които 14 на кирилица и 139 на латиница.

Актуалност на темата

Темата на дисертационния труд е изключително актуална в медико-социален аспект и съдържа сериозни научни и практически предизвикателства предвид:

1. Честотата на ВСС е между 0,01 и 0,02% годишно;
2. Водещите причини за ВСС са различни при различните възрастови групи .
3. Среща се и при пациенти със структурно здрави сърца;
4. При 40% от починалите извън болница, това е било първата клинична проява на заболяването. Трудно е да бъдат идентифицирани лицата с повишен риск от ВСС и респективно състоянието да бъде профилактирано;
5. Липсват категорични данни дали интензивното развитие на интервенционалната кардиология е повлияло честотата на ВСС през последните години.

Познаване на проблема

Направеният литературен обзор е много добре структуриран, подробен и изчерпателен. ВСС е описана в детайли като медицински и социален проблем. Анализирани са повечето значими аспекти на това състояние като за целта са използвани актуални литературни източници. Акцентирано е върху възможностите на неинвазивните и инвазивни методи за стратификация на риска от ВСС и рано разпознаване на застрашените пациенти.

Целта на дисертационния труд е формулирана ясно и конкретно.

Материалът и методите са основани на аутопсонни резултати и протоколи и гарантират достоверността на получените резултати.

Характеристика на резултатите и обсъждането:

Резултатите в дисертационния труд са обобщени в 63 страници и съдържат 77 таблици, 14 фигури и 11 диаграми. Направените анализи по пол, населено място – за градско и селско население, населено място и пол, възраст – по декади, причина за смъртта, съпътстващи ССЗ и усложнения са изчерпателни и охарактеризират в детайли проблема. Изключително ценно и оригинално е сравнението на резултатите преди и след въвеждането на инвазивната диагностика и терапия в областта. Сравнителният анализ е коректно изпълнен и позволява адекватна интерпретация на причините за ВСС, особеностите на разпространението ѝ при двата пола и различните възрастови категории.

Обсъждането в дисертационния труд на д-р Славчев е съдържателно.

Направените изводи са точни, коректни и отразяват в пълнота изпълнението на задачите на дисертационния труд. Съгласен съм напълно и с формулираните оригинални приноси в работата на д-р Славчев.

Критични бележки:

- Задача №6 няма отношение към формулираната цел.
- Част от таблиците са представени в необработен вид след получаването им от SPSS; фигурират термини на английски, както и излишни параметри; пример за коректно направена таблица е №19.
- Съкращения като „кардио-некардио диагнози“ са неприемливи.
- Диаграмите и фигурите следва да имат обща номерация.

- Обсъждането в дисертационния труд би трябвало да бъде по-обширно и изчерпателно.
- Възприетият начин за цитиране на библиографски източник е с горен индекс.

Заклучение:

Направените критични бележки за отделните раздели на научната разработка са несъществени и не променят изразената научна и научно-практична стойност на дисертационния труд на д-р Славчев „**Внезапна сърдечна смърт: епидемиология и клинично-морфологична характеристика**“.

Получените резултати дават възможност за изработване на препоръки за профилактика и прогноза при високорискови пациенти, застрашени от ВСС.

Всичко това ми дава основания да препоръчам на членовете на Научното жури да гласуват с **положителен вот** за присъждане на образователна и научна степен “Доктор” по научна специалност 03.01.47 “Кардиология” на д-р Борис Стефанов Славчев.

21.05.2018 г.

Подпис:

Доц. д-р Емил Манов